

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Проект робочої програми

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи
Ірина АЛБУЛ
“25” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13 ТЕХНОЛОГІЇ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність : 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Робоча програма «Технології реабілітаційної роботи в інклюзивному середовищі» для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Гончар Інна Григорівна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Протокол №

Завідувач кафедри **соціальної педагогіки та соціальної роботи**

_____ Ірина АЛБУЛ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № 1 від «25» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

_____ Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська мова	Українська мова
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3/90	3/90
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	30	6
Лекційні	14	2
Семінарські / Практичні	16	4
Лабораторні		
Самостійна робота	40	52
Індивідуальні завдання	20	32
Форма семестрового контролю	Екзамен (усний)	Екзамен (усний)

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета: формування систематизованих наукових знань про сутність, структуру, зміст та технологічні аспекти реабілітаційної роботи в інклюзивному середовищі.

Завдання:

- представити найбільш значні досягнення світової та вітчизняної наукової думки;
- сформулювати професійний світогляд і наукові знання про сутність реабілітації;
- розвинути знання про загальні тенденції використання технологій реабілітації в інклюзивному середовищі;
- сприяти розширенню наукового кругозору і підвищенню культури професійного мислення здобувачів;
- розвинути навички планування реабілітації, розробки програми .

3. Результати навчання за дисципліною

Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК 7 Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

ФК 11. Здатність здійснювати моніторинг, оцінку ефективності виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з особливими потребами (програми психологічного супроводу особи).

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 13. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості у складних життєвих ситуаціях для активізації ресурсів її життєстійкості.

ПРН 14. Володіти навичками відбору змісту, форм і методів діяльності психолога в організації психологічної служби в системі інклюзивної освіти; навичками побудови системи психологічного супроводу дітей з ООП.

Розвинути базові soft skills: наполегливість, креативність, робота в команді, взаємодія з людьми, саморозвиток, критичне мислення, вміння вирішувати конфлікти, вміння приймати рішення, вміння формувати команду.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Ключові аспекти реабілітації в інклюзивному середовищі

Тема 1. Теоретичні основи реабілітації в інклюзивному середовищі. Поняття реабілітації. Медична реабілітація. Педагогічна реабілітація. Психологічна реабілітація. Соціальна реабілітація. Соціально-психологічна реабілітація. Основні аспекти реабілітації особистості. Специфічна особливість соціально-психологічної реабілітації. Завдання реабілітолога. Функції реабілітації. Основні принципи реабілітації. Суть інклюзивного

освітнього середовища. Особливість внутрішнього та зовнішнього компоненту інклюзивного середовища. Створення інклюзивного освітнього середовища.

Тема 2. Особливості побудови реабілітаційної програми. Етапи реабілітаційного процесу. Підготовка до реабілітаційної роботи. Розробка технології реабілітації. Реабілітаційні технології. Персональний напрям реабілітації. Етапи визначення реабілітаційної програми. Види реабілітаційних програм та умови проведення. Реабілітаційні технології та техніки. Технології, які доцільно використовувати на підготовчому етапі реабілітації. Технології, які доцільно використовувати на базисному етапі реабілітації. Технологія апробацій проектів майбутнього за допомогою життєвих завдань. Технології, які доцільно використовувати на завершальному етапі реабілітації. Оцінка ефективності технології реабілітації.

Тема 3. Основні аспекти соціальної, психологічної та педагогічної реабілітації. Заходи із соціальної реабілітації дітей з інвалідністю. Формування плану соціальної реабілітації дитини з інвалідністю. Заходи соціальної реабілітації дитини з інвалідністю. Програма самообслуговування та соціальних навичок дитини. Соціально-побутове орієнтування. Соціально-середовищна реабілітація. Організація психологічної реабілітації дітей з інвалідністю. Принципи проведення психологічного обстеження. Заходи із психологічної корекції дитини. Педагогічна реабілітація дітей з інвалідністю. Реабілітаційне середовище.

Тема 4. Реабілітаційний потенціал особистості. Рівень реабілітаційного потенціалу. Соціальний реабілітаційний ресурс. Особистісні та психологічні ресурси. Соціально-психологічні технології відновлення особистості. Відновлення соціально-психологічних ресурсів особистості. Техніки психологічної саморегуляції. Метод нервово-м'язової релаксації, медитації та різні форми біологічного зворотного зв'язку. Метод аутогенного тренування. Метод керованої психофізіологічної саморегуляції. Техніки інтегративного підходу.

Змістовий модуль 2. Реабілітаційні технології в інклюзивному середовищі

Тема 5. Арттерапевтичні технології у реабілітаційній практиці. Основні аспекти арттерапії. Мета арттерапії. Основні функції арттерапії. Напрями використання арттерапевтичних технологій. Форми проведення арттерапевтичних сесій. Принципи арттерапевтичної взаємодії. Арттерапевтичні технології у роботі з дітьми з інвалідністю. Основна мета й завдання танцювально-рухової терапії. Лялькотерапія. Соціально-замісна функція ляльки. Загальні етапи роботи в лялькотерапії Ізотерапія. Аналіз малюнків. Основні корекційні можливості ізотерапії. Основні можливості роботи з казкою. Значущість казок з метою реабілітації особистості. Основні технології роботи з казкою. Механізми впливу казки на особистість. Пісочна терапія. Основна мета пісочної терапії. Музична терапія. Основна мета музикотерапії.

Тема 6. Технології ігрової терапії в ході реабілітації. Загальні засади ігрової терапії. Психокорекційний ефект ігрових занять. Основні завдання ігрової терапії. Механізм реабілітаційного впливу ігротерапії. Техніка «Лінія посередині листка» (Долорес Конієрс). Техніка «Каракулі» (Леслі Лоуї). Техніка «Чарівний килим» (Долорес Конієрс). Техніка «Сердиті кульки» (Теммі Хорн). Техніка «Ніжки тупнули, а кульки луснули» (Кети Вандерліх). Техніка «Опудало» (Мері Мей Шмідт). Техніка «Центр почуттів» (Хелен Бенедикт).

Тема 7. Використання гарденотерапії в рамках реабілітації дітей з інвалідністю. Теоретико-методологічні основи гарденотерапії. Потенціал розвитку гарденотерапії. Використання гарденотерапії в ході реабілітації дітей з інвалідністю. Перевага гарденотерапії як технології. Гарденотерапевтичні локації. Використання гарденотерапевтичних технологій в реабілітаційній роботі виходячи з віку дитини. Розробка технології гарденотерапії. Основні принципи гарденотерапії Методи роботи гарденотерапії Етапи реалізації гарденотерапії

Тема 8. Технології психологічної підтримки батьків, педагогів у ході реабілітації дітей з інвалідністю. Методики та технології супроводу та підтримки сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами. Застосування мандалотерапії для гармонізації внутрішнього потенціалу батьків. Різні техніки роботи з мандалою. Рекомендації для батьків та педагогів, які взаємодіють з дітьми з інвалідністю. Техніки заохочення для роботи над собою.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Ключові аспекти реабілітації в інклюзивному середовищі												
Тема 1. Теоретичні основи реабілітації в інклюзивному середовищі	11	2	2		2	5	11				4	7
Тема 2. Особливості побудови реабілітаційної програми	12	2	2		3	5	12	2			4	6
Тема 3. Основні аспекти соціальної, психологічної та педагогічної реабілітації	11	2	2		2	5	11				4	7
Тема 4. Реабілітаційний потенціал особистості	12	2	2		3	5	10				4	6
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	46	8	8		10	20	44	2			16	26
Змістовий модуль 2. Реабілітаційні технології в інклюзивному середовищі												
Тема 5. Арт-терапевтичні технології у реабілітаційній практиці	11	2	2		2	5	12		2		4	7
Тема 6. Технології ігрової терапії в ході реабілітації	11	2	2		2	5	12				4	7
Тема 7. Використання садотерапії в рамках реабілітації дітей з інвалідністю	11	2	2		2	5	11				4	6

Тема 8. Технології психологічної підтримки батьків, педагогів у ході реабілітації дітей з інвалідністю	11		2		4	5	11		2		4	6
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	44	6	8		10	20	46		4		16	26
Усього годин	90	14	16		20	40	90		4		32	52
Модуль 2												
ІНДЗ												
Усього годин	90	14	16		20	40	90	2	4		32	52

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Теоретичні основи реабілітації в інклюзивному середовищі.	2	
2.	Особливості побудови реабілітаційної програми	2	
3.	Основні аспекти соціальної, психологічної та педагогічної реабілітації	2	
4.	Реабілітаційний потенціал особистості	2	
5.	Арт-терапевтичні технології у реабілітаційній практиці	2	
6.	Технології ігрової терапії в ході реабілітації	2	2
7.	Використання гарденотерапії в рамках реабілітації дітей з інвалідністю	2	
8.	Технології психологічної підтримки батьків, педагогів у ході реабілітації дітей з інвалідністю.	2	2

7. Самостійна робота

Письмові й усні творчі роботи, які орієнтовані на формування практичних навиків, закріплення теоретичних знань з відповідної теми. Теми, що виносяться на самостійне опрацювання необхідно презентувати у вигляді усної доповіді (коротке повідомлення 5-7 хвилин) під час семінарського заняття (чи під час індивідуальної консультації з викладачем). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Теоретичні основи реабілітації в інклюзивному середовищі. 1. Проаналізувати Положення про навчально-реабілітаційний центр. Законспектувати визначення поняття, мету та завдання центру, терміни перебування дітей. 2. Підготувати повідомлення на тему: «Досвід системи реабілітації дітей з інвалідністю в країнах світу» (одна країна на вибір).	5	7
2.	Тема 2. Особливості побудови реабілітаційної програми.	5	6

	1. Розробити план заходів з реабілітації дитини з певною нозологією. 2. Визначити та охарактеризувати можливі складнощі взаємодії дітей та спеціалістів у ході реабілітації. Запропонувати техніки та вправи їх подолання.		
3.	Тема 3. Основні аспекти соціальної, психологічної та педагогічної реабілітації. 1. Проаналізувати та описати взаємозв'язок педагогічної, соціальної та психологічної реабілітації. 2. Підготувати матеріал про заклади, в яких може здійснюватися кожен з видів реабілітації (педагогічна, соціальна, психологічна, медична). Оформити у вигляді таблиці.	5	7
4.	Тема 4. Реабілітаційний потенціал особистості. 1. Підготувати повідомлення на тему: «Самореабілітування та мотиваційна спрямованість реабілітаційного процесу». 2. Зробити добірку технік відновлення реабілітаційного потенціалу дитини з інвалідністю. Матеріал оформити у вигляді таблиці	5	6
5.	Тема 5. Арт-терапевтичні технології у реабілітаційній практиці. 1. Підібрати комплекс арттерапевтичних вправ і технік, які будуть спрямовані на формування впевненості дітей з інвалідністю у своїх силах. 2. Скласти і написати казку спрямовану на відновлення впевненості у собі.	5	7
6.	Тема 6. Технології ігрової терапії в ході реабілітації. 1. Зробити добірку сенсорних ігор, які можна використати у ході реабілітації дітей з різними нозологіями. Обґрунтувати їхню доцільність з конкретно групою дітей. Підготувати одну гру для роботи в групі. 2. Розробити тренінгове заняття, на основі ігротерапевтичних технік.	5	7
7.	Тема 7. Використання гарденотерапії в рамках реабілітації дітей з інвалідністю. 1. Зробити добірку сучасної літератури за темою лекції. 2. Скласти план реабілітації дитини з інвалідністю за допомогою технології гарденотерапії. Сформувати перелік ресурсів гарденотерапії наявних у Вашому місті для реалізації складеного плану.	5	6
8.	Тема 8. Технології психологічної підтримки батьків, педагогів у ході реабілітації дітей з інвалідністю. 1. Зробити добірку наукової літератури для батьків та педагогів з питань реабілітації дітей. 2. Розробити бесіду для батьків на тему: «Як батьки можуть сприяти успішній реабілітації дитини».	5	6

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Денна форма

К-сть балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти виконав усі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань повністю відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує вичерпно та

	впевнено, дає аргументовані та переконливі відповіді на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні дотримується стилістичних, орфографічних та пунктуаційних правил.
1	Здобувач вищої освіти виконав не всі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття або виконав усі завдання з помилками; форма здачі завдань не відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує з труднощами, не може дати відповідь на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні допускаються стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки.
0	Здобувач зробив часткові спроби виконати завдання самостійної роботи або взагалі не виконав його.

Заочна форма

К-сть балів	Критерії оцінювання
5-6	Здобувач вищої освіти виконав усі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань повністю відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує вичерпно та впевнено, дає аргументовані та переконливі відповіді на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні дотримується стилістичних, орфографічних та пунктуаційних правил.
2-4	Здобувач вищої освіти виконав не всі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття або виконав усі завдання з помилками; форма здачі завдань не відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує з труднощами, не може дати відповідь на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні допускаються стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки.
0-1	Здобувач зробив часткові спроби виконати завдання або не виконав завдання самостійної роботи.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

ІНДЗ з ОК «Технології реабілітації в інклюзивному середовищі» повинно містити такі елементи:

1. Перелік Законів України, які регламентують надання послуги реабілітації та, зокрема, в інклюзивному середовищі.
2. Характеристика проблемного поля клієнта, який потребує реабілітації.
3. Розроблена технологія реабілітації, в якій будуть визначені етапи, форми, методи та техніки роботи з обраною групою клієнтів.

Усі завдання орієнтовані на конкретну групу клієнтів, яку здобувач обирає самостійно, але погоджує з викладачам.

Оцінювання виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується під час підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни.

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Якість оформлення ІНДЗ	0–2	0–2
2.	Логічність і послідовність викладення матеріалу	0–2	0–2

3.	Повнота розкриття теми	0–3	0–3
4.	Самостійний і творчий підхід до аналізу проблеми, яка досліджується	0–3	0–3
5.	Грамотність тексту	0–2	0–2
6.	Посилання на першоджерела	0–3	0–3
7.	Ґрунтовний висновок	0–3	0–3
8.	Своєчасність здачі ІНДЗ	0–2	0–2
Загальна кількість балів		20	20

Здобувач має можливість перезарахувати бали (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у **неформальній освіті** (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.) та інформальній освіті (самоосвіта).

Інформація про ресурси для неформальної освіти, процедуру визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, розміщена на сайті факультету соціальної та психологічної освіти (<https://cutt.ly/eZgmfn5>).

Дотримання принципів та правил академічної доброчесності передбачає самостійне виконання завдань до практичних занять, завдань самостійної роботи, завдань до ІНДЗ, підготовки до підсумкового контролю, визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Законом України «Про авторське право і суміжні права», методичними рекомендації щодо дотримання принципів академічної доброчесності на факультеті соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини.

9.Методи навчання

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими заняттями. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями.

Методи навчання (МН):

- МН 1 – проблемна лекція;
- МН 2 – частково-пошуковий метод;
- МН 3 – репродуктивний метод;
- МН 4 – метод дискусії;
- МН 5 – складання структурно-логічної схеми;
- МН 6 – проблемне навчання.

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи.

- МО 1 – усне опитування;
- МО 2– письмове опитування;
- МО 3 – тестування;
- МО 4 – модульний контроль;
- МО 5 – підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання виконання практичного завдання

В УДПУ імені Павла Тичини використовується накопичувальна (100-бальна) система оцінювання сформованих компетентностей.

Заходи з оцінювання результатів навчання включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70 балів);
- індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 20 балів);
- підсумковий контроль (10 балів).

На семінарському занятті здобувач денної форми навчання може отримати максимум 7 балів. Модульний контроль – 7 балів. За роботу на занятті максимум 5 балів, виконання завдань самостійної роботи максимум 2 бали. Здобувач заочної форми навчання на семінарському занятті може отримати максимум 21 бал. За роботу на занятті максимум 15 балів, виконання завдань самостійної роботи максимум 6 балів. Модульний контроль – 14 балів.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять для денної форми навчання

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, допускає істотні помилки.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять для заочної форми навчання

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
12-15	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
9-11	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому

	обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
5-8	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
3-4	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1-2	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, допускає істотні помилки.

**Критерії оцінювання результатів навчання
(знань, умінь, навичок та компетентностей)**

Оцінки	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, А, 90 – 100, відмінно	Здобувач має глибокі, міцні і системні знання навчальної дисципліни, вміє синтезувати знання із окремих тем; використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь Здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, системністю узагальненості знань.	Здобувач самостійно орієнтується в потоці інформації з дисципліни; здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При підготовці до практичних занять Здобувач дотримується всіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній В, С, 75 – 89; дуже добре, добре	Здобувач знає і може самостійно визначити основні ідеї і категорії навчальної дисципліни; може синтезувати знання із окремих тем, давати точні формулювання. Здобувач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Здобувач самостійно виконує завдання, передбачені програмою дисципліни, володіє базовими навичками обґрунтувати застосування основних положень курсу, пов'язати їх із власною дослідницькою та професійною діяльністю, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При виконанні завдань практичних занять Здобувач може самостійно виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки
Достатній, Д, Е, 61 – 74, задовільно, достатньо	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення навчальної дисципліни; допускає	Здобувач може виконувати найпростіші завдання, але не спроможний самостійно висвітлити загальні питання; робить висновки, але не розуміє як застосувати теоретичний матеріал у науково-дослідницькій та професійній

	неточні і не повні відповіді, не чітко їх формулює, робить окремі помилки у відповіді, але може їх усунути під керівництвом викладача, недостатньо володіє термінологією.	діяльності.
Початковий, Fx, F 1 – 60, незадовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями щодо курсу, який вивчається. У відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення.	Допускає істотні помилки, невпевнено, з великими утрудненнями виконує практичні завдання.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Денна форма

Поточне оцінювання і самостійна робота										ІНДЗ	ПК	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2			
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	20	10	100

Заочна форма

Поточне оцінювання і самостійна робота										ІНДЗ	ПК	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2			
				14					14	20	10	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D		
60–68	E	задовільно	
35–59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

14. Рекомендована література

Основна

1. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг засобами інклюзивного туризму в громаді / Кравченко О. О., Коляда Н. М., Каштан С. М., Молоченко І. А. Умань : Візаві, 2020. 199 с.
2. Кучер Г. М. Організація роботи сучасних реабілітаційних центрів у територіальній громаді в період децентралізації. Умань; Київ : Ямчинський, 2022. 187 с.
3. Соціально-психологічна реабілітація вразливих категорій громадян від наслідків війни: колективна монографія / О. Д. Сафін, Н. М. Коляда та ін.; за заг. ред. О. О. Кравченко. Київ: Ямчинський О.В., 2022. 406 с.
4. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії : монографія / Кравченко О. О., Міщенко М. С., Левченко Н. В. [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 144 с.
5. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму / Кравченко О. О., Міщенко М. С., Левченко Н. В. [та ін.] Умань ; Київ : Компрінт, 2022. 395 с.
6. Технології реабілітаційної роботи в інклюзивному середовищі: навчальний посібник / уклад. І. Г. Гончар. Умань: Візаві. 2023. 210 с.
7. Чупіна К. О. Соціально-психологічна реабілітація здобувачів вищої освіти з обмеженням життєдіяльності засобами інклюзивного туризму. Київ: Компрінт, 2022. 183 с.

Допоміжна

1. Методичні вказівки до практичних робіт та організації самостійної роботи із навчальної дисципліни «Технології реабілітаційної роботи в інклюзивному середовищі» / Укл. І.Г. Гончар. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань, 2023. 33 с.
2. Гончар І. Г. Психолого-педагогічний супровід дітей з інвалідністю в умовах інклюзивної освіти. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. Одеса. Вип. 11. Том 2. 2019. С. 144–148. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/10768/1/syprovid.pdf>
3. Гончар І. Г. Роль реабілітаційного потенціалу особистості в ході соціально-психологічної реабілітації. *Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія* / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, О. М. Бойко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. С. 67–75. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13130/1/reabilit.pdf>
4. Інклюзія в дії: стратегії впровадження в Україні та світі: колективна монографія / О. Главацька, Н. Горішна, Г. Слосанська, О. Кравченко та ін. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2022. 326 с.
5. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навчальний посібник / Дегтяренко Т. М., Вавіна Л. С. Університетська книга. 2023. 300 с.
6. Кравченко О. О., Кривоколинська Н. М., Стрельченко Н. А., Каштан С. М. Каністерапія як інноваційний напрям соціально-психологічної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами : монографія. Умань : Сочінський М. М., 2020. 224 с.
7. Хворова Г., Котлова Л. Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями розвитку: навчально-методичний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ імені І.Франка, 2023 р. 85 с.

8. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Теорія та практика використання альтернативної комунікації для осіб з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник. Київ : ФОП Усатенко Г. В., 2021. 80 с.

Інформаційні ресурси

1. Використання інформації, розміщеної на веб-сторінках:

<https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=9070> – електронний курс ОК «Технології реабілітаційної роботи в інклюзивному середовищі»;

<http://psyj.udpu.edu.ua/> – сайту Психологічного журналу;

www.nduv.gov.ua – бібліотеки імені В.І.Вернадського;

<https://lib.iitta.gov.ua/> – Електронної бібліотека НАПН України;

<http://psychology-naes-ua.institute/info/253/> – бібліотеки ім. А.Ф. Залевської Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України;

<http://psychology-naes-ua.institute/info/132/> – сайту Лабораторії загальної психології та історії психології ім. В.А. Роменця Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України;

<https://library.udpu.edu.ua/> – Електронної бібліотека УДПУ імені Павла Тичини;

<https://dspace.udpu.edu.ua/> – Електронний інституційний репозитарій УДПУ імені Павла Тичини.

2. Сайти з неформальної освіти:

<https://prometheus.org.ua/> – платформа Прометеус;

<https://www.ed-era.com/courses/> – студія онлайн-освіти EdEra;

<https://eduhub.in.ua> – Освітній Хаб - EduHub.in.ua